

Облік і оподаткування

УДК 657

Безверхий Костянтин Вікторович

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту

Київський національний торговельно-економічний університет

Безверхий Константин Викторович

кандидат экономических наук, доцент,

доцент кафедры финансового анализа и аудита

Киевский национальный торгово-экономический университет

Bezverkhyi Kostiantyn

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of financial Analysis and Audit

Kyiv National University of Trade and Economics

ORCID: 0000-0001-8785-1147

АНАЛІЗ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ – НОВА ДИСЦИПЛІНА ПРИ

ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ-АНАЛІТИКІВ

АНАЛИЗ ИНТЕГРИРОВАННОЙ ОТЧЕТНОСТИ – НОВАЯ

ДИСЦИПЛИНА ПРИ ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ-

АНАЛИТИКОВ

ANALYSIS OF INTEGRATED REPORTING – A NEW DISCIPLINE IN

THE TRAINING OF ANALYTICAL SPECIALISTS

Анотація. Вступ. Інтегрована звітність як новий вид звітності корпоративних підприємств стрімко розвивається як у світі, так і в Україні, зокрема. Наявність чіткого розуміння щодо важливості інтегрованої звітності ставить питання щодо прийняття на основі неї відповідних управлінських рішень. Безумовно, що така звітність потребує

відповідного аналізу зі сторони усіх зацікавлених стейкхолдерів. Недостатність аналітиків, що проводять аналіз інтегрованої звітності свідчить про необхідність їх відповідної підготовки. Вищенаведене свідчить про те, що при підготовці фахівців зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» необхідно впровадити дисципліну «Аналіз інтегрованої звітності».

Мета. Метою дослідження є розробка змісту дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності» в розрізі відповідних тем для спеціальності 071 «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Методи. Під час проведення дослідження було використано такі методи: аналізу та синтезу (аналіз змісту дисциплін-аналогів до запропонованої дисципліни); групування (згруповано зміст дисциплін, що пропонують зарубіжні та вітчизняні автори); логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Результати. За результатами проведеного дослідження запропоновано зміст дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності». Отриманий результат буде корисним для закладів вищої освіти при підготовці фахівців спеціалізації «Діджитал аудит та аналіз», «Фінансова аналітика» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» на другому (магістерському) рівні вищої освіти, а також для курсів підвищення кваліфікації фахівців з обліку і оподаткування, аналітиків та аудиторів. Рекомендується для обговорення та доцільності включення запропонованої дисципліни у навчальний план закладів вищої освіти для забезпечення набуття сучасних знань здобувачами другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» спеціалізації «Діджитал аудит та аналіз» та «Фінансова аналітика».

Перспективи. В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на обговоренні доцільності впровадження дисципліни

«Аналіз інтегрованої звітності». Це дасть змогу вивести підготовку фахівців зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» на якісно новий рівень.

Ключові слова: зміст, аналіз, інтегрована звітність, дисципліна, облік і оподаткування, спеціальність.

Аннотация. Введение. Интегрированная отчетность как новый вид отчетности корпоративных предприятий стремительно развивается как в мире, так и в Украине в частности. Наличие четкого понимания о важности интегрированной отчетности ставит вопрос о принятии на основе нее соответствующих управленческих решений. Безусловно, что такая отчетность требует соответствующего анализа со стороны всех заинтересованных стейкхолдеров. Недостаточность аналитиков, которые проводят анализ интегрированной отчетности, свидетельствует о необходимости их соответствующей подготовки. Вышесказанное свидетельствует о том, что при подготовке специалистов по специальности 071 «Учет и налогообложение» необходимо внедрить дисциплину «Анализ интегрированной отчетности».

Цель. Целью исследования является разработка содержания дисциплины «Анализ интегрированной отчетности» в разрезе соответствующих тем для специальности 071 «Учет и налогообложение» второго (магистерского) уровня высшего образования.

Методы. При проведении исследования были использованы следующие методы: анализа и синтеза (анализ содержания дисциплин-аналогов предложенной дисциплины); группировки (сгруппированы содержание дисциплин, которые предлагают зарубежные и отечественные авторы) логического обобщения результатов (формулирование выводов).

Результаты. По результатам проведенного исследования предложено содержание дисциплины «Анализ интегрированной отчетности». Полученный результат будет полезным для высших учебных заведений при подготовке специалистов специализации «Диджитал аудит и анализ», «Финансовая аналитика» по специальности 071 «Учет и налогообложение» отрасли знаний 07 «Управление и администрирование» на втором (магистерском) уровне высшего образования, а также для курсов повышения квалификации специалистов по учету и налогообложению, аналитиков и аудиторов. Рекомендуется для обсуждения и целесообразности включения предложенной дисциплины в учебный план высших учебных заведений для обеспечения получения современных знаний соискателями второго (магистерского) уровня специальности 071 «Учет и налогообложение» специализации «Диджитал аудит и анализ» и «Финансовая аналитика».

Перспективы. В дальнейших научных исследованиях предлагается сосредоточить внимание на обсуждении целесообразности внедрения дисциплины «Анализ интегрированной отчетности». Это позволит вывести подготовку специалистов по специальности 071 «Учет и налогообложение» на качественно новый уровень.

Ключевые слова: содержание, анализ, интегрированная отчетность, дисциплина, учет и налогообложение, специальность.

Summary. Introduction. Integrated reporting as a new type of corporate reporting is developing rapidly both in the world and in Ukraine, in particular. Having a clear understanding of the importance of integrated reporting raises the question of making appropriate management decisions based on it. Of course, such reporting requires appropriate analysis by all stakeholders concerned. The lack of analysts conducting integrated reporting analysis indicates the need for their appropriate training. The above indicates that in the

training of specialists in the specialty 071 «Accounting and Taxation» it is necessary to introduce the discipline «Analysis of integrated reporting».

Purpose. The purpose of the study is to develop the content of the discipline «Analysis of integrated reporting» in terms of relevant topics for the specialty 071 «Accounting and Taxation» of the second (master's) level of higher education.

Methods. The following methods were used during the study: analysis and synthesis (analysis of the content of analogous disciplines to the proposed discipline); grouping (grouped the content of disciplines offered by foreign and domestic authors); logical generalization of results (formulation of conclusions).

Results. Based on the results of the study, the content of the discipline «Analysis of Integrated Reporting» was proposed. The obtained result will be useful for higher educational institutions in the preparation of specialists for the specialization «Digital Audit and Analysis», «Financial Analytics» in the specialty 071 «Accounting and Taxation» of the branch of knowledge 07 «Management and Administration» at the second (master's) level of higher education, as well as for refresher courses for specialists in accounting and taxation, analysts and auditors. It is recommended for discussion and the feasibility of including the proposed discipline in the curriculum of higher educational institutions to ensure the acquisition of modern knowledge by applicants of the second (master's) level of specialty 071 «Accounting and Taxation» of the specialization «Digital Audit and Analysis» and «Financial Analytics».

Discussion. In further scientific research, it is proposed to focus on discussing the feasibility of introducing the discipline «Analysis of Integrated Reporting». This will allow bringing the training of specialists in specialty 071 «Accounting and Taxation» to a qualitatively new level.

Key words: *content, analysis, integrated reporting, discipline, accounting and taxation, specialty.*

Постановка проблеми. Інтегрована звітність як новий вид звітності корпоративних підприємств стрімко розвивається як у світі, так і в Україні, зокрема. Наявність чіткого розуміння щодо важливості інтегрованої звітності ставить питання щодо прийняття на основі неї відповідних управлінських рішень. Безумовно, що така звітність потребує відповідного аналізу зі сторони усіх зацікавлених стейкхолдерів. Недостатність аналітиків, що проводять аналіз інтегрованої звітності свідчить про необхідність їх відповідної підготовки. Вищенаведене свідчить про те, що при підготовці фахівців зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» необхідно впровадити дисципліну «Аналіз інтегрованої звітності».

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням питання щодо аналізу інтегрованої звітності займалися як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники. Індонезійський та австралійський автори Д. Адхаріані (D. Adhariani) та Н. Скуллі (N. Sciulli) [1] провадять аналіз рівня відповідності розкриття інформації в інтегрованій звітності. Польський дослідник М. Боченек (M. Bochenek) [2] здійснює аналіз використання інтегрованої звітності в країнах ЄС. Американські вчені Р.Г. Екклс (R.G. Eccles), М.П. Крзус (M.P. Krzus) та К. Солано (C. Solano) [3] роблять порівняльний аналіз інтегрованої звітності в десяти країнах світу. Румунські автори Д. Йоана (D. Ioana) та Т. Адріана (T. Adriana) [4] аналізують розвиток інтегрованої звітності. Маркс Б. (Marx B.) та Мохаммадалі-Хаджі А. (Mohammadali-Haji A.) [5] аналізують практику інтегрованої звітності в Південній Африці. Англійський та французький науковці Д. Олександр (D. Alexander) та В. Блюм (V. Blum) [6] в рамках екологічної економіки проводять аналіз інтегрованої звітності. Українські дослідники О.А. Романенко та О.В. Комірня [7] аналізують інтегровану

звітність у забезпеченні сталого розвитку суспільства. Колектив авторів А. Сальві (A. Salvi), Ф. Вітол्ला (F. Vitolla), Н. Раймо (N. Raimo), М. Рубіно (M. Rubino), Ф. Петруццелла (F. Petruzzella) [8] здійснюють емпіричний аналіз у контексті інтегрованої звітності. Не зменшуючи вагомість наукових напрацювань провідних авторів, зауважимо, що питання аналізу інтегрованої звітності як нової навчальної дисципліни не знайшло достатнього відображення в їхніх дослідженнях.

Метою дослідження є розробка змісту дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності» в розрізі відповідних тем для спеціальності 071 «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. В наших попередніх дослідженнях було запропоновано для обговорення зміст та структуру дисципліни «Інтегрована звітність» [9] для впровадження в навчальний процес у закладах вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Метою дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності» є формування у студентів уявлень про методологічні засади підготовки і методіку аналізу інтегрованої звітності підприємства, а також набуття практичних навичок використання методичних інструментів аналізу та інтерпретації інтегрованої звітності для прийняття управлінських рішень усіма зацікавленими сторонами – стейкхолдерами підприємства.

Завдання дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності»:

- 1) навчити аналізувати інтегровану звітність підприємства;
- 2) вміти проводити оцінку показників інтегрованої звітності;
- 3) розуміти інтерпретацію результатів аналізу інтегрованої звітності з точки зору всіх стейкхолдерів підприємства.

В результаті вивчення дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності» студенти повинні:

а) знати:

- методологію аналізу інтегрованої звітності;
- зміст і особливості аналізу інтегрованої звітності;
- регламентацію формування інтегрованої звітності на міжнародному рівні;
- методи аналізу інтегрованої звітності.

б) вміти:

- застосовувати методику аналізу інтегрованої звітності;
- аналізувати фактори і показники створення цінності в інтересах всіх стейкхолдерів підприємства;
- проводити аналіз сталого розвитку підприємства на основі інтегрованої звітності;
- використовувати результати аналізу інтегрованої звітності для прийняття виважених управлінських рішень.

Зміст дисциплін-аналогів до запропонованої дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності» в розрізі їх розробників наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Зміст дисциплін – аналогів до запропонованої дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності»

Автор	Найменування дисципліни	Зміст дисципліни
Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кузіна Р.В. [10]	Інтегроване звітування: концепція, методологія та організація	Розділ 1. Розвиток корпоративної звітності на засадах інтегрованого мислення. Розділ 2. Концептуальні основи інтегрованого звітування. Розділ 3. Методологія і організація інтегрованого звітування. Розділ 4. Аналітичне забезпечення інтегрованого звітування.
Каспіна Р.Г. [11]	Аналіз і аудит інтегрованої звітності	Тема 1. Поняття, нормативне регулювання та документальне оформлення процесу аудиту інтегрованої звітності. Тема 2. Аудит нефінансової звітності. Тема 3. Соціальний аудит. Тема 4. Екологічний аудит.

		Тема 5. Аналіз ліквідності і платоспроможності організації. Тема 6. Аналіз фінансової стійкості і ділової активності організації
Когденко В.Г. [12]	Економічний аналіз. Аналіз інтегрованої звітності	Розділ 1. Теоретичні аспекти аналізу інтегрованої звітності. Розділ 2. Попередній етап аналізу інтегрованої звітності. Розділ 3. Аналіз цінності компанії як сукупність цінності всіх видів капіталу. Розділ 4. Аналіз ефективності компанії. Розділ 5. Аналіз ризикованості компаній. Розділ 6. Аналіз факторів вартості. Розділ 7. Аналіз капіталізації компанії
Суйц В.П., Хорін А.М., Шеремет А.Д. [13]	Комплексний аналіз та аудит інтегрованої звітності щодо стійкого розвитку компаній	Розділ 1. Теоретичні основи формування звітності зі сталого розвитку. Розділ 2. Аналіз інтегрованої звітності та комплексна оцінка показників сталого розвитку. Розділ 3. Актуальні напрями розвитку обліку та економічного аналізу. Розділ 4. Аудит достовірності, ефективності та стійкості

Джерело: систематизовано автором

Колектив вітчизняних дослідників С.Ф. Голов, В.М. Костюченко та Р.В. Кузіна у своїй монографії «Інтегроване звітування: концепція, методологія та організація» наводять один розділ, що присвячений аналізу: «Аналітичне забезпечення інтегрованого звітування». Це свідчить про недостатню увагу, що приділяють вітчизняні вчені до питань аналізу інтегрованої звітності.

Із табл. 1 видно, що Р.П. Каспіна [11] та колектив авторів В.П. Суйц, А.М. Корін та А.Д. Шеремет [13] у своїх працях, окрім аналізу наводять питання аудиту інтегрованої звітності.

Так, Р.П. Каспіна у своєму навчальному посібнику «Аналіз і аудит інтегрованої звітності» [11] наводить дві теми стосовно аналізу, а саме: «Аналіз ліквідності і платоспроможності організації», «Аналіз фінансової стійкості і ділової активності організації».

Російські дослідники В.П. Суйц, А.М. Корін та А.Д. Шеремет [13] у своїй монографії «Комплексний аналіз та аудит інтегрованої звітності щодо стійкого розвитку компаній» наводять два розділи стосовно аналізу, а саме: «Аналіз інтегрованої звітності та комплексна оцінка показників сталого розвитку» та «Актуальні напрями розвитку обліку та економічного аналізу».

За результатами аналізу досвіду викладання інтегрованої звітності у закладах вищої освіти розроблено зміст навчальної дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності», що презентується у даній статті. Зміст запропонованої дисципліни складається з восьми тем.

Нами був розроблений зміст навчальної дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності», що складається з наступних тем:

1. Зміст і особливості аналізу інтегрованої звітності.
 - 1.1. Сутність інтегрованої звітності.
 - 1.2. Інтегрована звітність як інформаційна база аналізу.
 - 1.3. Значення і завдання аналізу інтегрованої звітності.
 - 1.4. Користувачі інтегрованої звітності та їх інформаційні потреби.
2. Регламентация формування інтегрованої звітності на міжнародному рівні.
 - 2.1. Міжнародні основи інтегрованої звітності, що регламентують формування такої звітності.
 - 2.2. Характерні особливості інтегрованої звітності та її аналіз.
 - 2.3. Відмінні риси інтегрованої звітності.
3. Методи аналізу інтегрованої звітності.
 - 3.1. Методичний інструментарій аналізу інтегрованої звітності.
 - 3.2. Основні підходи до аналізу інтегрованої звітності.
 - 3.3. Застосування аналізу інтегрованої звітності при прийнятті оперативно-тактичних і стратегічних управлінських рішень.

4. Аналіз факторів і показників створення цінності в інтересах всіх стейкхолдерів підприємства.

4.1. Аналіз промислового капіталу.

4.2. Аналіз фінансового капіталу.

4.3. Аналіз інтелектуального капіталу.

4.4. Аналіз людського капіталу.

4.5. Аналіз соціального капіталу.

4.6. Аналіз екологічного капіталу.

4.7. Інтерпретація показників інтегрованої звітності в інтересах різних стейкхолдерів організації.

5. Аналіз ризикованості підприємства.

5.1. Аналіз фінансових ризиків.

5.2. Аналіз валютних ризиків.

5.3. Аналіз ринкових ризиків.

5.4. Аналіз кредитних ризиків.

5.5. Аналіз ризику ліквідності.

6. Аналіз ефективності підприємства.

6.1. Аналіз прибутку.

6.2. Аналіз грошових потоків.

6.3. Аналіз рентабельності.

7. Аналіз капіталізації підприємства.

7.1. Капіталізація підприємства

7.2. Показники створення вартості підприємства

8. Аналіз сталого розвитку підприємства.

8.1. Система економічних, соціальних і екологічних показників інтегрованої звітності.

8.2. Оцінка стратегічної стійкості бізнесу.

8.3. Оцінка соціальної відповідальності бізнесу.

8.4. Оцінка екологічної безпеки бізнесу.

Висновки і перспективи подальших досліджень. За результатами проведеного дослідження запропоновано зміст дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності». Отриманий результат буде корисним для закладів вищої освіти при підготовці фахівців спеціалізації «Діджитал аудит та аналіз», «Фінансова аналітика» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» на другому (магістерському) рівні вищої освіти, а також для курсів підвищення кваліфікації фахівців з обліку і оподаткування, аналітиків та аудиторів. Рекомендується для обговорення та доцільності включення запропонованої дисципліни у навчальний план закладів вищої освіти для забезпечення набуття сучасних знань здобувачами другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» спеціалізації «Діджитал аудит та аналіз» та «Фінансова аналітика».

В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на обговоренні доцільності впровадження дисципліни «Аналіз інтегрованої звітності». Це дасть змогу вивести підготовку фахівців зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» на якісно новий рівень.

Література

1. Adhariani D., Sciulli N. The future of integrated reporting in an emerging market: an analysis of the disclosure conformity level. *Asian Review of Accounting*. 2020. Volume 28(4). P. 619-634. DOI: <https://doi.org/10.1108/ARA-02-2019-0045>.
2. Bochenek M. Analysis of the integrated reporting use in EU countries. *Problems and Perspectives in Management*. 2020. Volume 18(3). P. 106-117. DOI: 10.21511/ppm.18(3).2020.09.
3. Eccles R.G., Krzus M.P. & Solano C. A Comparative Analysis of Integrated Reporting in Ten Countries. 2019. Available at SSRN:

<https://ssrn.com/abstract=3345590> or DOI:
<http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3345590>.

4. Ioana D., Adriana T. New corporate reporting trends. Analysis on the evolution of integrated reporting. *Annals of the University of Oradea, Economic Science Series*. 2013. № 22(1). P. 1221-1228.
5. Marx B., Mohammadali-Haji A. Emerging trends in reporting: an analysis of integrated reporting practices by South African top 40 listed companies. *Journal of Economic and Financial Sciences*. 2014. Volume 7(1). P. 231-250.
6. Alexander D., Blum V. Ecological economics: A Luhmannian analysis of integrated reporting. *Ecological Economics*. 2016. Volume 129. P. 241-251. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2016.06.020>.
7. Романенко О.А., Комірна О.В. Аналіз інтегрованої звітності у забезпеченні сталого розвитку суспільства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. № 17. С. 880-887.
8. Salvi A., Vitolla F., Raimo N., Rubino M., Petruzzella F. Does intellectual capital disclosure affect the cost of equity capital? An empirical analysis in the integrated reporting context. *Journal of Intellectual Capital*. 2020. Volume 21(6). P. 985-1007. DOI: <https://doi.org/10.1108/JIC-12-2019-0283>.
9. Безверхий К.В. Дисципліна «Інтегрована звітність»: вимога часу. *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2019. № 4 (44). С.18-24. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2019/No4/18.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3757351.
10. Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кузіна Р.В. Інтегроване звітування: концепція, методологія та організація. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2018. 252 с.
11. Каспина Р.Г. Учебное пособие по дисциплине «Анализ и аудит интегрированной отчетности». Казань, 2019. 22 с.

12. Когденко В.Г. Экономический анализ : Анализ интегрированной отчетности : учебное пособие для студентов вузов, обучающихся на направлению «Экономика». М.: ЮНИТИ, 2019. 499 с.
13. Суйц В.П., Хорин А.Н., Шеремет А.Д. Комплексный анализ и аудит интегрированной отчетности по устойчивому развитию компаний. М.: ИНФРА-М, 2021. 184 с.

References

1. Adhariani D., Sciulli N. The future of integrated reporting in an emerging market: an analysis of the disclosure conformity level. *Asian Review of Accounting*. 2020. Volume 28(4). P. 619-634. DOI: <https://doi.org/10.1108/ARA-02-2019-0045>. [In English].
2. Bochenek M. Analysis of the integrated reporting use in EU countries. *Problems and Perspectives in Management*. 2020. Volume 18(3). P. 106-117. DOI: 10.21511/ppm.18(3).2020.09. [In English].
3. Eccles R.G., Krzus M.P. & Solano C. A Comparative Analysis of Integrated Reporting in Ten Countries. 2019. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3345590> or DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3345590>. [In English].
4. Ioana D., Adriana T. New corporate reporting trends. Analysis on the evolution of integrated reporting. *Annals of the University of Oradea, Economic Science Series*. 2013. № 22(1). P. 1221-1228. [In English].
5. Marx B., Mohammadali-Haji A. Emerging trends in reporting: an analysis of integrated reporting practices by South African top 40 listed companies. *Journal of Economic and Financial Sciences*. 2014. Volume 7(1). P. 231-250. [In English].
6. Alexander D., Blum V. Ecological economics: A Luhmannian analysis of integrated reporting. *Ecological Economics*. 2016. Volume 129. P. 241-251. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2016.06.020>. [In English].

7. Romanenko O.A., Komirna O.V. Analiz intehrovanoi zvitnosti u zabezpechenni staloho rozvytku suspilstva [Analysis of integrated reporting in ensuring sustainable development of society]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. 2017. Vyp. № 17. P. 880-887. [In Ukraine].
8. Salvi A., Vitolla F., Raimo N., Rubino M., Petruzzella F. Does intellectual capital disclosure affect the cost of equity capital? An empirical analysis in the integrated reporting context. *Journal of Intellectual Capital*. 2020. Volume 21(6). P. 985-1007. DOI: <https://doi.org/10.1108/JIC-12-2019-0283>. [In English].
9. Bezverkhyi K.V. Dystsyplina «Intehrovana zvitnist»: vymoha chasu [Discipline «Integrated Reporting»: a requirement of the time]. *Ekonomika: realii chasu. Naukovyi zhurnal*. 2019. № 4 (44). P. 18-24. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2019/No4/18.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3757351. [In Ukraine].
10. Holov S.F., Kostiuchenko V.M., Kuzina R.V. Intehrovane zvituvannia: kontseptsii, metodolohiia ta orhanizatsiia: [Integrated reporting: concept, methodology and organization]. Kherson: Vydavnychiy dim «Helvetyka». 2018. 252 p. [In Ukraine].
11. Kaspina R.G. Uchebnoe posobie po distsipline «Analiz i audit integrirovannoy otchetnosti» [Tutorial for the discipline «Analysis and audit of integrated reporting»]. Kazan, 2019. 22 p. [in Russian].
12. Kogdenko V.G. Ekonomicheskij analiz: Analiz integrirovannoy otchetnosti [Economic Analysis: Analysis of Integrated Reporting]: uchebnoe posobie dlya studentov vuzov, obuchayushhikhsya na napravleniye «Ekonomika». M.: YuNITI, 2019. 499 p. [in Russian].
13. Sujcz V.P., Khorin A.N., Sheremet A.D. Kompleksnyj analiz i audit integrirovannoy otchetnosti po ustojchivomu razvitiyu kompanij

[Comprehensive analysis and audit of integrated reporting on sustainable development of companies]. M.: INFRA-M, 2021. 184 p. [in Russian].